

Deskundig antwoord op uw vragen over vuurwerkangst

Tinley verkoopt al jaren de Gedragstherapie CD met geluiden van vuurwerk en onweer. Dit is een hulpmiddel om huisdieren te leren wennen aan geluiden van vuurwerk en onweer. Tinley verkoopt deze CD rechtstreeks aan huisdiereigenaren, aan dierenartspraktijken en aan gedragstherapeuten. We hebben de meest gestelde vragen van eigenaren en dierenartsen over het gebruik van vuurwerktraining en de CD op een rijtje gezet.

Veel gestelde vragen:

- Werkt het wel om een geluid CD te gebruiken?
- Mijn hond of kat reageert niet op de CD, maar is nog wel bang voor onweer en vuurwerk
- Als eigenaar zelf de vuurwerktraining uitvoeren of gedragstherapeut inschakelen?
- Is er wel echt sprake van angst?
- Hoe herken ik een hond met hevige angst voor geluiden?
- Oplossen van vuurwerkangst; een korte termijn en lange termijn oplossing
- Wanneer starten met een vuurwerktraining?
- Wat kunt u doen in december?
- Niet troosten en negeren; is dat zo?
- Vuurwerktraining in groep als alternatief
- Informatie in wachtkamer van dierenarts
- Training werkt niet alleen bij honden, maar ook bij andere dieren én mensen

Werkt het wel om een geluid CD te gebruiken?

Het gebruik van een geluid-cd voor het hertrainen van angst voor geluiden is wetenschappelijk aangetoond als zinvol hulpmiddel. Echter dit hulpmiddel moet goed toegepast worden wil men vooruitgang behalen. In wetenschappelijke termen is de bedoeling dat door middel van de training uiteindelijk habituatie voor de geluiden bereikt wordt. Naast het bereiken van deze gewenning, kan een eigenaar ervoor kiezen om het geluid ook te herconditioneren, zodat er tevens een andere associatie ontstaat. Uit onderzoek is bekend dat het stapsgewijs wennen de belangrijkste weg is naar het oplossen van het probleem.

Mijn hond of kat reageert niet op de CD, maar is nog wel bang voor onweer en vuurwerk

De meest voorkomende reden waarom dit ervaren wordt door eigenaren, heeft te maken met het uitvoeren van de training. Er zijn mensen die dit tijdens de training melden; dat hun huisdier niet reageert op de geluiden uit de boxen op een laag volume. Dat is juist goed, ga door met de training.

Het principe waarin een hond weer moet wennen aan bepaalde geluiden werkt zodanig dat de hond of kat absoluut niet mag reageren op de geluiden die uit de geluidsboxen komen.

Het is ook mogelijk dat honden d.m.v. training met de geluid CD binnen niet meer angstig zijn voor vuurwerk, maar buiten tijdens uitlaten wel. Soms kunnen honden leren dat geluiden die uit de geluidsboxen komen anders zijn als die buitenshuis zijn. Dit is vaak het gevolg van een fout in de opbouw van het trainingsplan; in zo'n geval kunt u het beste een gedragstherapeut raadplegen. Een goed stappenplan kijkt naar alle prikkels die angst veroorzaken (type geluiden, lichtflitsen, situaties, etc.) en neemt dat mee in de training.

Als eigenaar zelf de vuurwerktraining uitvoeren of gedragstherapeut inschakelen?

Hier moet onderscheid gemaakt worden tussen jonge honden zonder angst, matige angst of hevige angst voor vuurwerk.

Allereerst is een CD met geluiden goed bruikbaar om angst voor onweer en vuurwerk te *voorkomen*; met name bij jonge dieren, die nog geen angsten hebben ontwikkeld. Dit kan een eigenaar of fokker zelf prima toepassen. Bij gewenning gaat het om meerdere keren ervaren van de geluiden, waarbij het advies is om de CD niet meteen hard te zetten.

Bij de gedragstherapie CD zit een boekje met een stappenplan. Deze stappen zijn voor de meeste eigenaren met honden met *matige angst* goed uitvoerbaar. Een vereiste moet zijn dat de eigenaar de lichaamstaal van de hond goed kan lezen, zodat signalen van stress en angst op tijd opgemerkt worden; essentieel omdat de training juist zonder deze signalen moet verlopen.

Voor *hevige angst* adviseren wij dierenartsen om door te verwijzen naar een gedragstherapeut. Dan wordt nl. achterhaald welke factoren een rol spelen in de angst voor geluiden, en daarop moet ingespeeld worden met de adviezen. De oorzaken bepalen de stapjes in de training en in overleg met de dierenarts de ondersteunende medicatie. Trainingsfouten worden voorkomen door een goed afgestemd stappenplan en periodiek overleg met de gedragstherapeut. Als de eigenaar weet welke oorzaken een rol spelen (dit zijn er altijd meerdere), dan kan de gedragstherapeut de eigenaar ook inlichten over de prognose; de verbetering die te halen valt.

Is er wel echt sprake van angst?

In onze praktijk zien we geregeld voorkomen dat de hond niet angstig is voor vuurwerk, maar juist opgewonden raakt en gaat blaffen in een hoge houding. Ook kan een waakse hond de geluiden als bedreiging ervaren maar er niet angstig voor zijn. De aanpak/verandering van dit gedrag is anders dan bij een angst voor geluiden.

Hoe herken ik een hond met hevige angst voor geluiden?

Hieronder staan enkele voorbeelden genoemd. Vrijblijvend overleg met een gedragstherapeut of dierenarts is altijd mogelijk om te bepalen of begeleiding aan te raden is.

1. Heeft de hond een verlaagde lichaamshouding bij het horen van een knal (dus ook oren naar achteren, staart laag)?
2. Vertoont de hond vluchtgedrag, schuilgedrag, trilt de hond?

3. Breidt de hond zijn angsten snel uit naar allerlei andere situaties/geluiden?
4. Heeft de hond een traumatische ervaring gehad en sindsdien durft hij niet meer naar buiten?
5. Was de hond vanaf pup al angstig voor geluiden en wordt het steeds erger?
6. Zit gevoeligheid voor geluiden in het ras of de familielijnen van de hond?
7. Herstelt de hond niet direct na het horen van een knal, maar blijft hij langere tijd daarna nog schrikkerig en alert?
8. Wil de hond in december eigenlijk de hele maand al niet meer graag naar buiten om te wandelen?

Als er op meer dan 3 van bovenstaande vragen *JA* geantwoord wordt, kan er sprake zijn van hevige angst en adviseren wij een op maat gemaakte training in combinatie met ondersteunende middelen; een samenwerking tussen gedragstherapeut en dierenarts is dan belangrijk.

Oplossen van vuurwerkangst; een korte termijn en lange termijn oplossing

Vuurwerkangst is een gedragsprobleem. Dat wil zeggen dat het gedrag hertraint moet worden als we de hond er vanaf willen helpen. Medicatie of andere ondersteunende middelen kunnen tijdelijk het gedrag onderdrukken, maar niet hertrainen. Deze korte termijnoplossing is echter wel belangrijk; als de angst niet onderdrukt wordt, verergerd het dikwijls jaar na jaar verder. Dus een goede wijze van symptoombestrijding, tijdelijk gebruik van ondersteunende middelen, is ook belangrijk. Hiermee heeft de eigenaar het probleem nog niet opgelost voor een angstig dier; hij zal ook moeten trainen. Dit is de lange termijn oplossing en vraagt inzet van de eigenaar. Deze oplossing bestaat uit het gewennen aan geluiden, eventueel ook in combinatie met ondersteunende middelen. Let op; hiervoor zijn vaak andere middelen geschikt dan bij symptoombestrijding tijdens oudjaarsavond zelf. Overleg met deskundigen is dus verstandig.

Wanneer starten met een vuurwerktraining?

Bij een angstige hond kun je een vuurwerktraining starten als er geen vuurwerk buiten wordt afgestoken, dus uiterlijk oktober/begin november starten. Als je een jonge hond hebt, dan kun je wel in december pas de hond leren wennen aan geluiden door knallen te laten horen. Maak wel gebruik van een opbouw in het volume, anders kan er juist angst ontstaan door je training.

Wat kunt u doen in december?

Zijn ze al aan het knallen in uw wijk en is uw hond angstig, dan zult u eerst aan de korte termijn oplossing moeten werken. Bij een angstige hond kunt u het best bespreken met uw dierenarts welke middelen het meest geschikt zijn voor uw hond. Een gedragstherapeut kan daar zeker bij helpen; als de oorzaken nl. in kaart gebracht zijn, kunnen adviezen voor kalmeringsmiddelen passender gegeven worden. De angst kan door ondersteunende middelen onderdrukt worden om te voorkomen dat het erger wordt. Afhankelijk van de hond kunnen er wel wat trainingsadviezen gegeven worden, die

hangen af van uw hond en uw omgang met de hond. Zodra de vuurwerkperiode voorbij is, kunt u aan de gang met een training. Doe dat dan ook voor het welzijn van uw hond; anders breidt de angst vaak uit naar onweer en allerlei andere harde geluiden en voor u het weet is het weer november...

Niet troosten en negeren; is dat zo?

Je leest en hoort het overal; “negeer het angstige gedrag van je hond, troost hem niet want dan maak je de angst erger”. Maar wat is troosten eigenlijk? Zorgt troosten voor een toename in angst? In sommige situaties kan dit zo zijn; in de meeste gevallen echter is dit niet zo. Sterker nog, het totaal negeren van je onzekere hond vergroot de onzekerheid alleen nog maar meer. In wetenschappelijk onderzoek is het effect van steun van soortgenoten ('social support) uitgebreid aangetoond. Een reeds angstige hond voor geluiden zal niet angstiger worden door een eigenaar die de hond een aai geeft; ook hier kan de verklaring in de wetenschappelijke leertheorieën gezocht worden. Hieronder staan kort en bondig de adviezen die in overeenstemming zijn met de wetenschappelijke leertheorieën:

- 1) als je nog een jonge hond hebt die opeens schrikt, dan is het niet verstandig om te reageren op schrikgedrag van jouw hond naar aanleiding van een knal. Op dat moment gedraag je je normaal en besteed je er geen aandacht aan.
- 2) is jouw hond al angstig en blijft hij angstig na een knal, dan heeft hij zekerheid nodig; roep de hond bij je, geef een commando zit, beloon de hond door een aai en/of braaf. De hond mag naast je zitten, gedraag je verder normaal zoals je dat anders ook doet. Als je buiten loopt kun je dit ook het beste toepassen, want we willen niet dat de hond naar huis vlucht om daar zich veiliger te voelen.

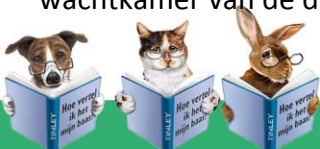
Vuurwerktraining in groep als alternatief

Onder bepaalde voorwaarden is dit een manier om een jonge hond die nog niet angstig is te wennen aan geluiden. Maar, als uw hond al angstig is voor vuurwerk, dan raden wij af om deel te nemen aan een groepstraining voor vuurwerk. Er is voldoende wetenschappelijk bewijs en ervaring dat dit soort trainingen bij angstige honden averechts werken. Honden zijn groepsdieren en kunnen elkaars stemming overnemen. Een training voor een angstige hond moet dus individueel zijn.

Honden die niet angstig zijn zouden ook prima een individuele training kunnen volgen, ook daar is de kans op het overnemen van het angstgedrag van een soortgenoot kleiner dan in een groepstraining op de hondenschool. Als je wel een groepstraining volgt, check dan hoe groot de groep is en of de trainers wel een opbouw in hun training gebruiken (niet meteen harde knallen dichtbij). Een trainer moet alle honden in de gaten kunnen houden en meteen kunnen inspelen op de reactie van de eigenaar en de hond (richtlijn; één instructeur met een groep van 8 honden is te weinig om honden en hun eigenaren goed te kunnen begeleiden).

Informatie in wachtkamer van dierenarts

Al jaren verkopen dierenklinieken de geluid CD aan hun klanten. Tinley heeft een presentatie voor de wachtkamer van de dierenarts gemaakt waarin we eigenaren informeren dat er meerdere oorzaken

zijn, dat er een korte termijn en lange termijn aanpak is, waarbij de korte termijn aanpak (medicatie tijdens laatste week) het gedragsprobleem zelf niet verandert maar wel een onderdeel is van de hele training. De presentatie is op te vragen bij de Tinley gedragstherapeut uit de regio van de dierenkliniek, of via dap@tinley.nl.

Training werkt niet alleen bij honden, maar ook bij andere dieren én mensen

Meestal gaan teksten over vuurwerkangst over honden. Maar er zijn veel diersoorten die er last van hebben. Een training om ze weer aan de geluiden te wennen werkt overigens ook voor andere dieren, bijvoorbeeld bij katten. Zelfs bij mensen is de geluid CD succesvol ingezet.

Een kinderoefentherapeut uit Twente geeft therapie aan kinderen die problemen hebben met de zintuigelijke informatieverwerking waaronder de verwerking van de geluidsprikkel. Haar ervaring met de Tinley vuurwerk en onweer geluid CD is de volgende: "Ondertussen zijn er een paar kinderen minder in Twente die niet meer in volledige paniek raken als ze een geluid horen dat ze niet gelijk kunnen plaatsen of kunnen verwerken. Ze kunnen normaal blijven functioneren. Met name rond de jaarwisseling heb ik van jullie CD ontzettend veel gebruik gemaakt. Het heeft een goede bijdrage geleverd aan de totale behandeling van deze kinderen."

De leerprincipes die worden toegepast om mensen en dieren weer te laten wennen aan geluiden, zijn hetzelfde voor alle diersoorten, inclusief mensen.

Heeft u vragen?

Stel ze gerust aan de Tinley gedragstherapeut in uw regio. U vindt het overzicht op de website <http://www.tinleygedragstherapie.nl/> of via de gedrag- en informatielijn 0900-20 20 653.

Bestellen van Tinley Gedragstherapie CD

Via www.tinley.nl, kies Webshop.

Voor grootverbruikers, winkeliers en dierenartsen gelden andere prijzen. Voor de staffellijst kunt u contact opnemen met het kantoor van Tinley: 0599-324347 of administratie@tinley.nl

